Webmediaproductie 5

PHP - Basisconcepten

Kristof Michiels

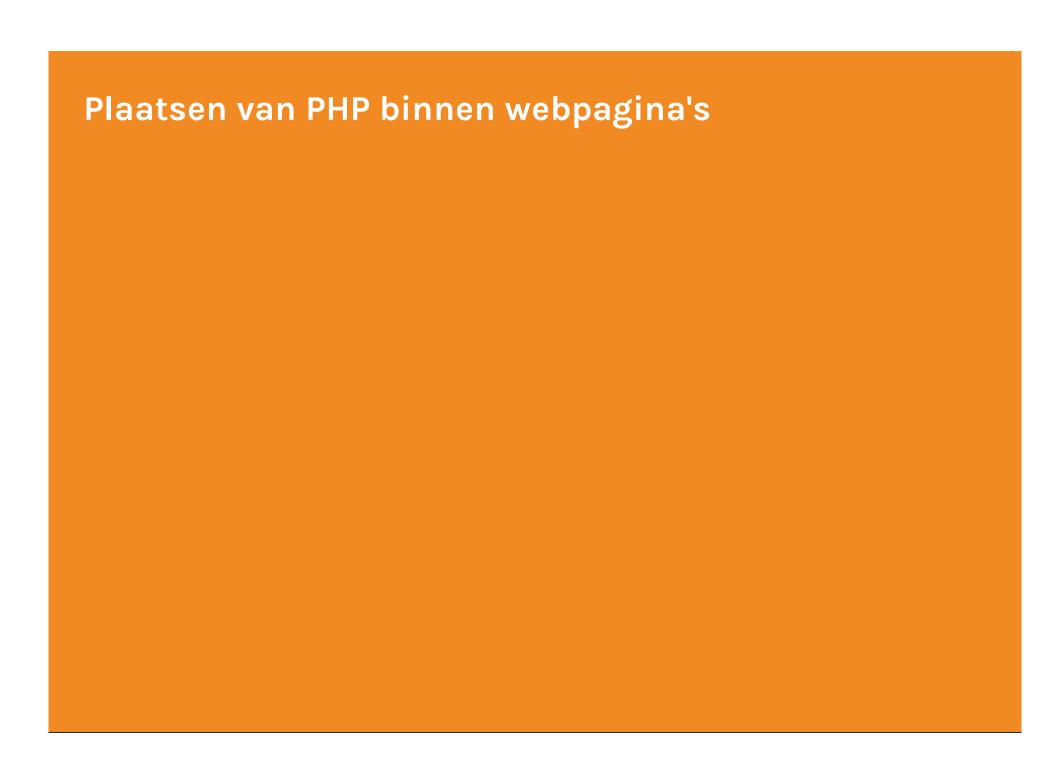

Dit zal je kunnen na afloop van deze les

- Het plaatsen van PHP binnen webpagina's
- Data sturen als output naar de browser
- Comments toevoegen in je code
- Variabelen en hun gebruik
- PHP foutmeldingen
- Een HTML5 "template" creëren

Dit zal je kunnen na afloop van deze les

- Objecten en hun gebruik
- Strings samenvoegen
- URL variabelen oproepen met \$_GET
- Een class definitie "declareren"
- Dynamische CSS embedden

PHP scripts insluiten

- Voor de server een opgevraagd bestand naar de browser stuurt, wordt eerst het PHP script uitgevoerd
- Hoe weet de server waar te zoeken naar PHP?
- Om te beginnen zoekt de server enkel in bestanden met de .php-extensie
- Een .php-bestand kan uiteraard ook andere zaken bevatten (zoals html)
- Om efficiënt te kunnen zoeken maken we gebruik van PHP scheidingstekens: <?php en ?>
- Alles buiten die scheidingstekens wordt behandeld als html
- Je mag zoveel PHP blokken toevoegen als je wil

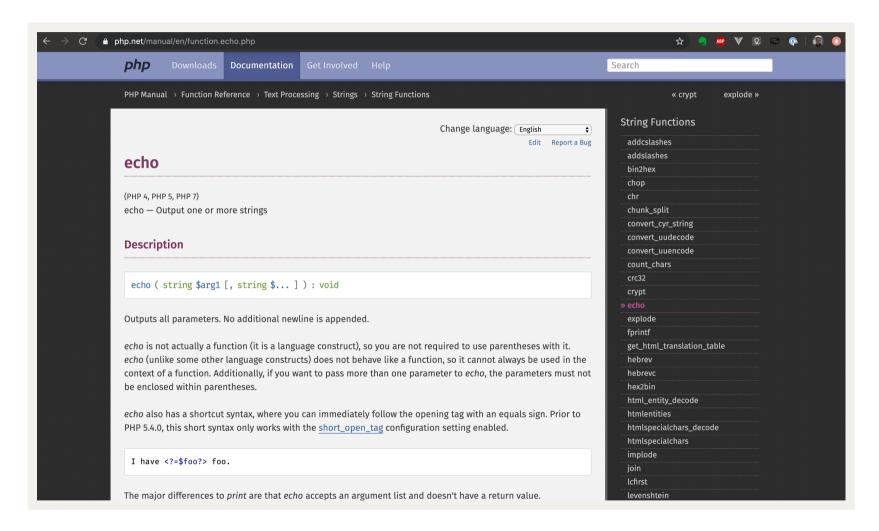
PHP scripts insluiten

```
Oit is wat statische tekst
php echo "Deze tekst werd aangemaakt door PHP!"; ?>
Deze tekst niet.
```

```
<?php echo "<p>Dit is wat tekst."; ?>
Deze tekst is statisch,
<?php echo " maar deze tekst dan weer niet"; ?>

<?php echo "<p>"; ?>
Deze tekst wordt begrensd door p-elementen aangemaakt door php.
<?php echo "</p>"; ?>
```

Echo: output sturen naar de browser

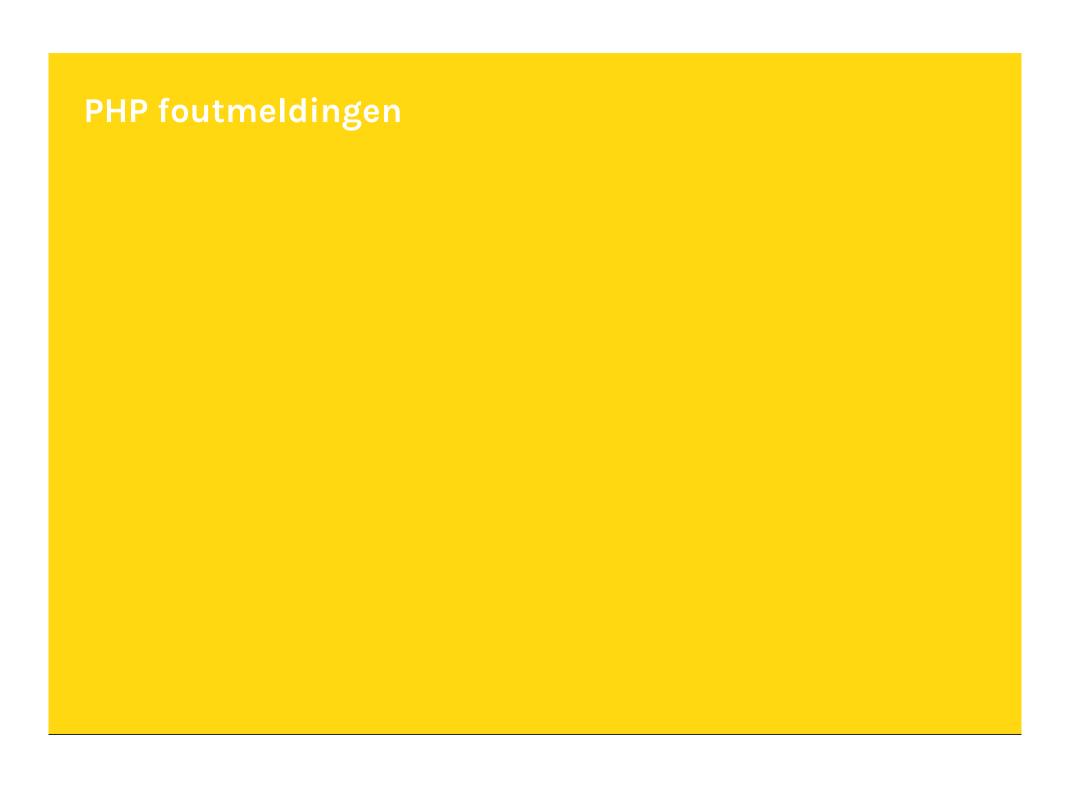
Variabelen

- Een variabele is een woord dat verwijst naar een waarde die in het systeemgeheugen is opgeslagen
- Je code kan een reeks acties uitvoeren afhankelijk van de inhoud van een variabele
- De waarde van de variabele veranderen resulteert dan in een andere output
- In één enkele lijn kan je in PHP een variabele declareren en er een waarde aan toekennen

```
<?php
    $mijnNaam = "Pedro";
    $vriendNaam = "Ronny";
    echo "<p>Mijn naam is $mijnNaam en mijn vriend heet $vriendNaam.";
?>
```

Naamgeving van je variabelen

- In PHP beginnen alle variabelen verplicht met een \$
- Er zijn andere beperkingen, maar als je enkel alfabetische karakters gebruikt is er nooit een probleem
- Gebruik geen spaties of speciale karakters zoals!"#€%&/.
- Je mag nummers gebruiken, maar niet als eerste karakter. \$1a kan niet, \$a1 wel
- bij PHP kan je camelCasing gebruiken, net als bij JS

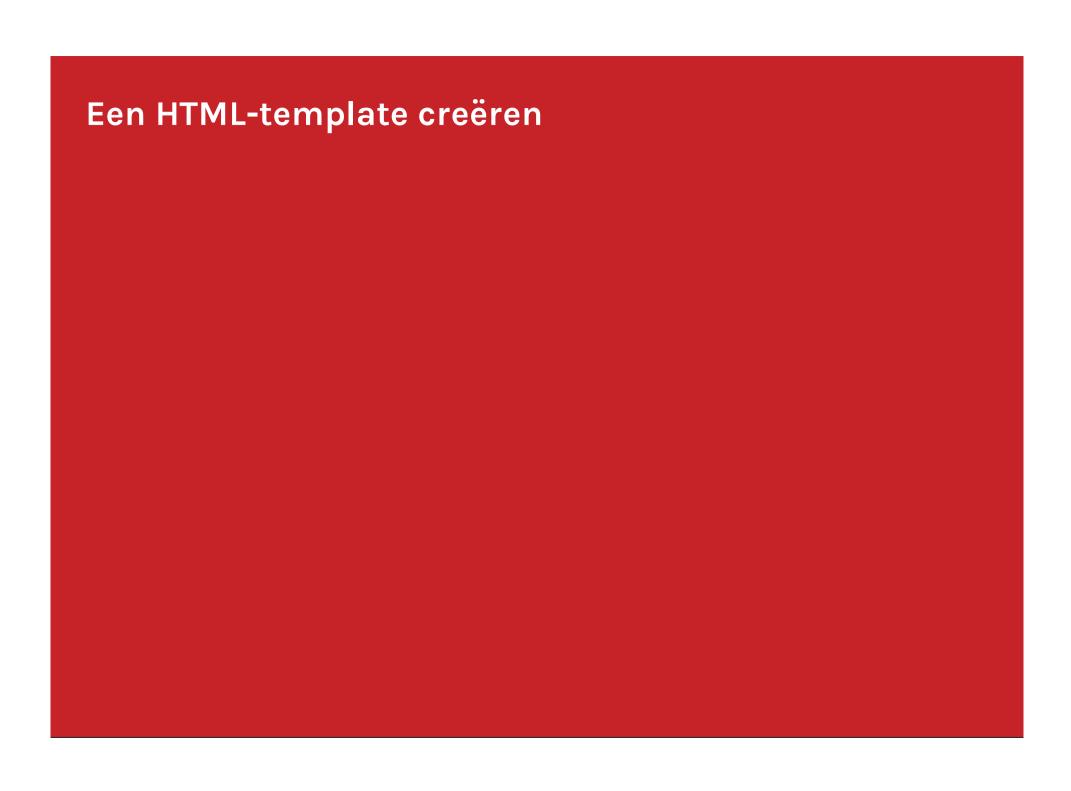
PHP foutmeldingen

- Fouten schrijven in je PHP-code is onvermijdelijk
- Feedback krijgen over die fouten is belangrijk. PHP kan foutmeldingen voorzien
- Je kan de fout dan verbeteren en er uit leren
- Niet alle fouten worden getoond door PHP, tenzij je er om vraagt
- Onthou: plaats beide regels op volgende slide bovenaan elke php-pagina
- Pas op: foutmeldingen zijn soms cryptisch. Vaak moeten google of bvb stackoverflow.com raad brengen

PHP foutmeldingen

- https://www.php.net/manual/en/function.error-reporting.php
- https://www.php.net/manual/en/function.ini-set.php

```
<?php
    // deze lijnen dragen PHP op om alle foutmeldingen weer te geven in browser
    error_reporting( E_ALL );
    ini_set( "display_errors", 1 );
?>
```


Een HTML-pagina maken in PHP

- PHP is een fantastische taal om op spaarzame wijze dynamische HTML-pagina's te maken
- Hier maak je in het geheugen een valide HTML5 pagina die je vervolgens echo-t naar de browser
- Probeer zelf de code uit en bekijk zeker ook de source code in je browser

```
<?php
    error_reporting( E_ALL );
    ini_set( "display_errors", 1 );
    $titel = "Mijn portfolio - startpagina";
    $content = "<h1>Wereld, maak kennis met mijn portfolio!</h1>";
    $pagina = "<!DOCTYPE html><html><head><title>$titel</title>
    <meta http-equiv='Content-Type' content='text/html;charset=utf-8'/></head>
    <body>$content</body></html>";
    echo $pagina;
?>
```

Omzetten naar een HTML-template voor alle pagina's

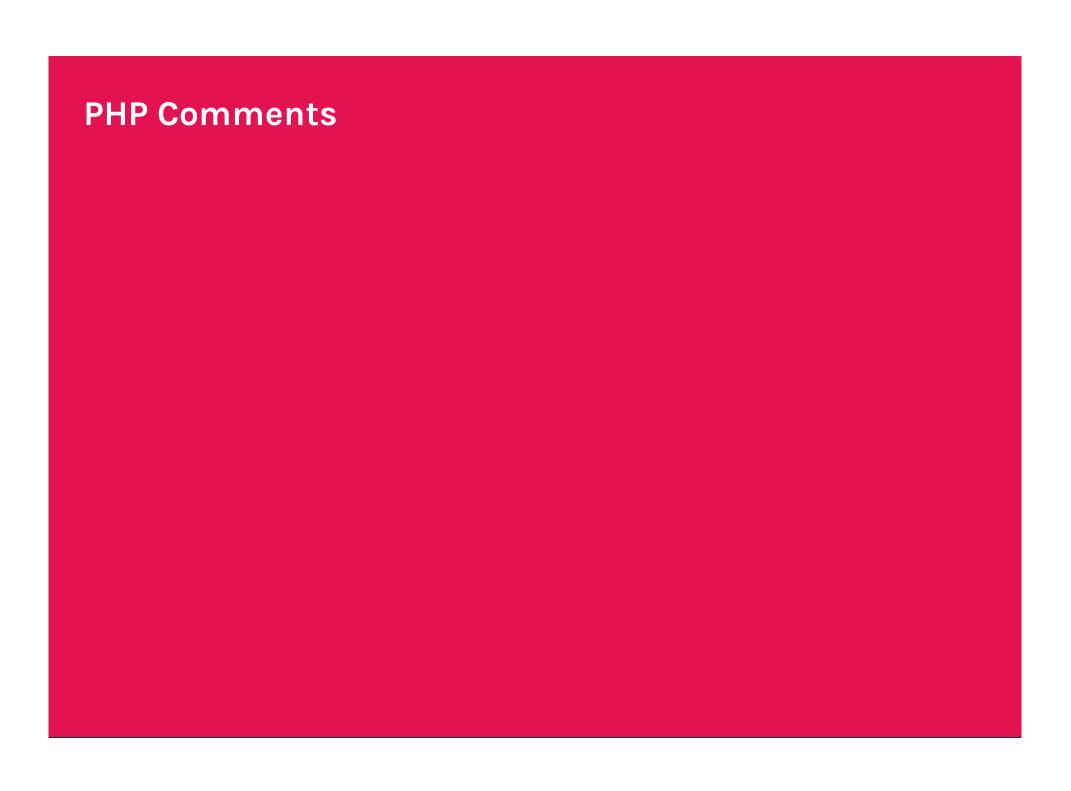
- We zetten onze denkoefening verder
- Maak een pagina aan en noem ze pagina.php. We stoppen het bestand in een folder met de naam templates
- Het <u>return</u> statement is zeer handig: vergelijkbaar met een echo die je maar éénmaal uitvoert per pagina
- Elke waarde die volgt op return wordt teruggegeven. Daarna stopt het script met uitvoeren, ook al zou er nog extra code onder de return statement staan

```
<?php
    return "<!DOCTYPE html><head><title>$titel</title>
    <meta http-equiv='Content-Type' content='text/html;charset=utf-8'/>
    </head><body>$content</body></html>";
?>
```

Omzetten naar een HTML-template voor alle pagina's

- Om een ander bestand in te voegen in een ander bestand gebruik je het statement include once
- We spreiden hiermee code over verschillende bestanden. We noemen dit bestand index.php.
- De template zit nu in een afzonderlijk bestand en kan herbruikt worden in verschillende contexten

```
<?php
    error_reporting( E_ALL );
    ini_set( "display_errors", 1 );
    $titel = "Mijn portfolio - startpagina";
    $content = "<h1>Hallo wereld!</h1>";
    //gebruik het relatieve pad naar het bestand dat je wil gebruiken
    $pagina = include_once "templates/pagina.php";
    echo $pagina;
?>
```


Comments in je code

- Gebruik // voor een enkele regel commentaar
- of /* en */ voor commentaar gespreid over meerdere regels
- Net zoals bij css dus :-)

```
<?php
   //dit is een enkele lijn-commentaar
   /* Dit is commentaar gespreid over verschillende regels
   we noemen dat een block-commentaar */
?>
```


Naamgevingsconflicten vermijden

- Ga even mee in het onderstaande gedachtenexperiment
- Je kan op termijn PHP projecten maken met honderden regels code.
- Je zal veel variabelen aanmaken die allen uniek moeten zijn qua naamgeving
- In volgend voorbeeld wordt tegen deze regel gezondigd

```
<?php
    $titel = "Welkom op mijn blog";
    /* honderden regels code later */
    $titel = "Webontwikkelaar";
    /* tweemaal dezelfde variabele aanmaken, dat is een probleem
    Gelukkig zijn er oplossingen :-) */
?>
```

PHP Objecten

- Je kan problemen te vermijden door een context te creëren in de vorm van een object
- Je creëert een standaard PHP object door gebruik van StdClass
- Een PHP object is net zoals een variabele waarin je waarden kan opslaan
- Een variabele kan één waarde bevatten. In een object kan je zoveel waarden onderbrengen als je nodig hebt

```
<?php
    $paginaData = new StdClass();
    $paginaData->titel = "Welkom op mijn blog";
    /* honderden regels code later */
    $jobData = new StdClass();
    $jobData->titel = "Web ontwikkelaar";
?>
```

PHP Objecten

- Objecten kunnen dus gebruikt worden als namespaces voor eigenschappen. Zo worden conflicten vermeden en wordt een duidelijke context geboden
- Om waarden van een object eigenschap te krijgen moet je 2 zaken aangeven: het object en de eigenschap
- De object operator ziet eruit als een pijltje. Dat geeft aan dat je een bepaalde eigenschap wenst binnen een specifiek object

```
$objectNaam = new StdClass();
$objectNaam->eigenschapNaam = "waarde";
$objectNaam->andereEigenschapNaam = "andere waarde";
echo $objectNaam->eigenschapNaam;
```

Aanpassen van onze index.php en pagina.php

```
<?php
    error_reporting( E_ALL );
    ini_set( "display_errors", 1 );
    $paginaData = new stdClass();
    $paginaData->titel = "Nieuwe object-georiënteerde test titel";
    $paginaData->content = "<h1>Hallo, object!</h1>";
    $pagina = include_once "templates/pagina.php";
    echo $pagina;
?>
```

```
<?php
    return "<!DOCTYPE html><html><head><title>$paginaData->titel</title><
    meta http-equiv='Content-Type' content='text/html;charset=utf-8' />
    </head><body>$paginaData->content</body></html>";
?>
```


We creëren twee pagina's in een nieuwe subfolder views: views/films.php en views/muziek.php

```
<?php
   return
   "<h1>Mijn favoriete films</h1>
   Hier lees je alles over mijn passie voor films";
?>
```

```
<?php
   return
   "<h1>Mijn favoriete muziek</h1>
   Hier komt mijn CD top 10";
?>
```

Vervolgens maken we views/navigatie.php aan, om dynamische site navigatie toe te voegen

De navigatie voegen we als volgt toe aan index.php (maar we zijn nog niet helemaal klaar):

```
<?php
    error_reporting( E_ALL );
    ini_set( "display_errors", 1 );
    $paginaData = new stdClass();
    $paginaData->titel = "Mijn persoonlijke site";
    $paginaData->content = include_once "views/navigatie.php";
    $pagina = include_once "templates/pagina.php";
    echo $pagina;
?>
```

- We moeten er nog voor zorgen dat de bezoeker kan navigeren tussen "muziek" en "films"
- Informatie doorgeven van pagina naar pagina is belangrijk bij dynamische pagina's
- We kunnen informatie doorgeven via URL- variabelen
- Als we op de links in de nav klikken dan wordt in de adresbalk een URL variabele meegegeven naar de volgende pagina. Die kan daar gebruikt worden

index.php?pagina=films
index.php?pagina=muziek

- Om de informatie uit de URL-variabelen te krijgen gebruik je de \$_GET superglobal array
- We maken de volgende aanpassing aan onze index.php:

```
<?php
    $paginaData = new stdClass();
    $paginaData->titel = "Mijn persoonlijke site";
    $paginaData->content = include_once "views/navigatie.php";
    $navigatieIsClicked = isset($_GET['pagina']);
    if ($navigatieIsClicked) {
        $bestandTeLaden = $_GET['pagina'];
        $paginaData->content .= "Hier moet $bestandTeLaden.php komen";
    }
    $pagina = include_once "templates/pagina.php";
    echo $pagina;
?>
```

• De isset() functie gaat na of de variabele bestaat. Deze zal true teruggeven als de variabele effectief bestaat

```
$navigatieIsClicked = isset($_GET['pagina']);
```

Met \$_GET krijg je toegang tot alle URL variabelen

```
$_GET['variabele_naam'];
```

■ Heb je daarnet de .= in de code gespot? Wordt de incrementele concatenatieoperator genoemd

```
$paginaData->content .= "Hier moet $bestandTeLaden.php komen";
```

We wijzigen onze index.php: op deze manier laden we de juiste view op basis van de aanwezige URL-variabele

```
<?php
    $paginaData = new stdClass();
    $paginaData->titel = "Mijn persoonlijke site";
    $paginaData->content = include_once "views/navigatie.php";
    $navigatieIsClicked = isset($_GET['pagina']);
    if ($navigatieIsClicked ) {
        $bestandTeLaden = $_GET['pagina'];
        $paginaData->content .= include_once "views/$bestandTeLaden.php";
    }
    $pagina = include_once "templates/pagina.php";
    echo $pagina;
}
```

We kunnen index.php een standaardpagina laten tonen indien er geen URL-variabele wordt meegegeven

```
//deelcode voor index.php
if ($navigatieIsClicked ) {
    $bestandTeLaden = $_GET['pagina'];
} else {
    $bestandTeLaden = "muziek";
}
$paginaData->content .=include_once "views/$bestandTeLaden.php";
```


CSS toevoegen aan onze structuur

We doen dit met een nieuwe paginadata eigenschap in onze pagina.php

```
<?php
    return "<!DOCTYPE html><html> <head><title>$paginaData->titel</title>
    <meta http-equiv='Content-Type' content='text/html;charset=utf-8'/>
    $paginaData->css</head><body>$paginaData->content</body></html>";
?>
```

CSS toevoegen aan onze structuur

... en in index.php vullen we deze eigenschap in

```
<?php
   // ...
   $paginaData = new stdClass();
   $paginaData->titel = "Mijn persoonlijke site";
   $paginaData->content = include_once "views/navigatie.php";
   $paginaData->css = "<link href='css/styling.css' rel='stylesheet' />";
   // ...
?>
```


Werken met custom classes

- We gaan een custom class aanmaken voor pagina_data
- Maak een nieuwe folder aan die je classes noemt
- Maak in deze folder een nieuwe file aan die je Pagina_Data.class.php noemt
- Conventie = begint met een hoofdletter, woorden scheiden met een underscore, laten eindigen op .class.php

Pagina_data class aanmaken

We voegen eerst nog snel een extra eigenschap toe aan pagina.php;-)

```
<?php
    return "<!DOCTYPE html><html> <head><title>$paginaData->titel</title>
    <meta http-equiv='Content-Type' content='text/html;charset=utf-8' />
    $paginaData->css $paginaData->embeddedStyle</head><body>
    $paginaData->content</body></html>";
?>
```

Pagina_data class aanmaken

En vervolgens maken we Pagina_Data.class.php aan:

```
<?php
class Pagina_Data {
    public $titel = "";
    public $content = "";
    public $css = "";
    public $embeddedStyle = "";
}</pre>
```

Een object instantiëren vanuit een custom class

Doe je als volgt in je index.php

```
//...
include_once "classes/Pagina_Data.class.php";
$paginaData = new Pagina_Data();
//...
```

De volledige index.php wordt dan...

```
<?php
   include_once "classes/Pagina_Data.class.php";
   $paginaData = new Pagina_Data();
   $paginaData->titel = "Mijn persoonlijke site";
   $paginaData->content = include_once "views/navigatie.php";
   $paginaData->css = "<link href="css/styling.css" rel="stylesheet">";
   $navigatieIsClicked = isset($ GET['pagina']);
   if ($navigatieIsClicked ) {
        $bestandTeLaden = $_GET['pagina'];
   } else {
        $bestandTeLaden = "muziek";
   $paginaData->content .=include_once "views/$bestandTeLaden.php";
   $paginaData->embeddedStyle = " <style> nav a[href *= '?pagina=$fileToLoad']{
        background-color:white;} </style>";
   $pagina = include_once "templates/pagina.php";
   echo $pagina;
```

Tot besluit

- In deze presentatie: belangrijke basisconcepten van PHP gezien
- Deze kennis zal je toelaten data aan te maken, op te slaan, te manipuleren en uit te sturen naar de browser
- We breiden in de volgende presentatie onze PHP-kennis verder uit
- Het is van het grootste belang dat je de opgedane kennis inoefent
- Breid de site uit die we in deze presentatie zijn begonnen
- Meng je ondertussen opgedane skills op vlak van HTML, CSS en JavaScript met PHP scripting. Experimenteer!
 Het is de sleutel tot een goede kennis van PHP
- Opdracht: maak een eenvoudige persoonlijke website met minstens 5 pagina's waarin je de concepten die we vandaag zagen gebruikt

WMP5 - PHP Basisconcepten